

13.02.2013

Kj/3

§ 32

Remissdebatt om beredningen av förslaget till budget för år 2014

HEL 2013-000669 T 02 02 00

Beslut

Stadsfullmäktige beslutade i enlighet med stadsstyrelsens förslag

1. anteckna debatten och
2. konstatera att debattprotokollet sänds till nämnder, direktioner, förvaltningar och affärsverk för att användas då budgeten utarbetas.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Ari Hietamäki, ledande planerare, telefon: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi

Bilagor

- 1 VM_suhdanekatsaus_joulukuu_2012
- 2 Kunnat velkakierteessä_Suurten kaupunkien talousarviot 2013.pdf
- 3 Kuntaliiton_kuntataloustiedote_4_2012.pdf
- 4 Helsingin_Espoon_Vantaan palvelutuotannon kustannuksia välillä 2000_2011.pdf
- 5 Talouden ja toiminnan seurantaraportti_4_2012.pdf
- 6 Helsingin seudun suunnat 4_2012.pdf
- 7 Tuotannon suhdannekuvaaja_lokakuu 2012.pdf
- 8 Teollisuustuotannon volyyymi_indeksi_marraskuu 2012.pdf
- 9 Terveystuotannon_kustannukset 2011 Helsinki.pdf
- 10 Suurten kaupunkien terveydenhuollon kustannukset_2011.pdf
- 11 20 suurimman kaupungin perus ja lukio_opetuksen kustannusvertailutiedot.pdf
- 12 Helsingin ja Helsingin seudun väestöennuste 2013_2050.pdf
- 13 Työllisyystilastoja Helsingistä ja Helsingin seudulta.pdf

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige beslutar

1. föra en remissdebatt i saken
2. anteckna debatten och
3. konstatera att debattprotokollet sänds till nämnder, direktioner, förvaltningar och affärsverk för att användas då budgeten utarbetas.

Föredraganden

Postadress
PB 10
00099 HELSINGINFORS STAD
hallintokeskus@hel.fi

Besöksadress
Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/hallintokeskus>

Telefon
+358 9 310 1641
Telefax
+358 9 655 783

FO-nummer
0201256-6
Kontonr
FI0680001200062637
Moms nr
FI02012566

13.02.2013

Kj/3

Stadsstyrelsen konstaterar att enligt etablerad planeringspraxis inom staden för stadsfullmäktige årligen en remissdebatt om budgeten för följande år.

Stadsstyrelsen konstaterar också att förslaget till budget för år 2014 och ekonomiplan för åren 2014–2016 kommer upp till behandling i stadsfullmäktige i november 2013.

Stadsstyrelsen konstaterar ytterligare att avsikten är att stadsstyrelsen i mars 2013 ska behandla anvisningarna för utarbetande av budgeten för 2014 och ekonomiplanen för 2014–2016. Budgetramen, som ingår i anvisningarna för budgetarbetet, baserar sig på de tidigare årens ekonomiska mål för strategiperioden, på utgifterna och inkomsterna och på verksamhetsmålen i den godkända budgeten för det pågående året och i ekonomiplanen för det följande året.

På grund av bokslutsfasen grundar sig uppgifterna om ekonomins utfall år 2012 huvudsakligen på den i december publicerade uppföljningsrapporten om Helsingfors stads ekonomi och verksamhet 4/2012 som har delats ut tidigare.

Det allmänna ekonomiska läget

De ekonomiska utsikterna med tanke på ekonomiplanen för åren 2014–2016 är mycket osäkra. Den ekonomiska tillväxten har varit svag år 2012 och den ekonomiska tillväxten, offentliga skuldsättningen och finansmarknadens funktionalitet hotas under de närmaste åren av stora och svårbedömda risker som, om de förverkligas, försvagar sysselsättningen, minskar skatteinkomsterna och ökar trycket på att de offentliga utgifterna ökar.

Den ekonomiska tillväxten i Finland och i hela euroområdet kommer att vara svag under de närmaste åren. Den ekonomiska aktiviteten i euroområdet sjönk med 0,5 % år 2012 och väntas ännu inte öka år 2013. Den svaga externa verksamhetsmiljön har en betydande inverkan på Finlands ekonomi åren 2013–2014.

Finlands bruttonationalprodukt BNP förutspås ha minskat med 0,1 % år 2012. I fråga om sysselsättningen har utvecklingen dock varit mer positiv än för den totala produktionen. Sysselsättningsgraden fortsatte sjunka till slutet av hösten 2012, men enligt prognoserna kommer sysselsättningen att börja stiga i slutet av 2013.

BNP-tillväxten prognoseras öka med 0,5 % år 2013 och ökningen väntas bli något större i slutet av året. Utsikterna för den privata förbrukningen är svaga. Detta beror på att utvecklingen av realinkomsterna har varit matt med anledning av att skattebelastningen på hushållen har varit tyngre och att sysselsättningsläget prognoseras

13.02.2013

Kj/3

bli sämre år 2013. De realinkomster som står till hushållens förfogande väntas stanna på samma nivå. Det årliga genomsnittet för arbetslösheten år 2013 prognoseras uppgå till 8,1 %. Arbetslösheten väntas alltså öka år 2013. Det är dessutom problematiskt med tanke på den ekonomiska tillväxtpotentialen att investeringarna i maskiner och anordningar sjunker.

De försvagade tillväxtutsikterna avspeglas direkt i den offentliga ekonomins finansieringsställning. Underskottet i den offentliga ekonomin minskar dock år 2014 till följd av regeringens anpassningsåtgärder. Den statliga ekonomin bedöms emellertid fortfarande utvisa underskott på ca 6,1 miljarder euro, vilket motsvarar cirka 3,0 % av bruttoproduktionen. Statens skuldsättning tycks inte minska åren 2013–2014.

Om världsekonomins tillväxt piggas upp år 2014 bedöms även Finlands ekonomi visa en positiv utveckling samma år med anledning av att exporten återhämtar sig.

Åren 2012–2014 präglas av att minskningen av befolkningen i arbetsför ålder är som snabbast (ca 17 000 personer årligen i genomsnitt), vilket innebär att arbetskraften börjar minska i slutet av prognosperioden. År 2014 stannar arbetslöshetsgraden på 8,0 %. Förändringen i befolkningsstrukturen syns inom de närmaste åren speciellt i sysselsättningsgraden som blir bättre fastän antalet sysselsatta inte ökar.

Finlands bruttoproduktion uppnår inte ens i slutet av 2014 samma nivå som produktionen vid årsskiftet 2007/2008 fastän nivån överskrids inom servicesektorn och byggsektorn.

Spelrummet inom stadens ekonomi

Under den innevarande regeringsperioden har avsevärda beslut fattats inom Finlands offentliga ekonomi som betyder nedskärningar i kommunernas inkomstunderlag. De nedskärningar på 500 miljoner euro i statsandelar som rambeslutet för statsekonomin 2013–2016 innebär för kommunernas inkomstunderlag genomförs så att nedskärningarna gradvis ökar åren 2013–2015. Nedskärningarna kommer utöver de nedskärningar på 631 miljoner euro som genomfördes år 2012. Under den senare delen av regeringsperioden måste man dessutom sannolikt genomföra nya nedskärningar för att den målsatta balansen inom den offentliga ekonomin ska uppnås eftersom utfallet av den allmänna ekonomiska utvecklingen var svagare än prognoserat.

Finansieringsläget för Helsingfors stads egen serviceproduktion har under de senaste åren underlättats av att det har varit möjligt att årligen

överföra en betydlig summa från Helsingfors Energis ackumulerade kapital till finansieringen av stadens tjänster. Utan dessa överföringar skulle stadens ekonomi inte ha varit i balans ens under åren med goda skatteinkomster. Helsingfors Energis utvecklingsprogram godkändes i stadsfullmäktige i januari 2012. På grund av utvecklingsprogrammet, konkurrensläget inom energimarknaden och den kommande bolagiseringsplikten kan stadens ekonomi inte ens i nära lika hög grad som tidigare bygga på extraordinarie inkomstföringar från Helsingfors Energi under de kommande åren.

Under de senaste åren har stadens investeringar varit på hög nivå med anledning av bland annat byggarbeten på nya områdesbyggobjekt, projekt som hänför sig till kollektivtrafiken och investeringar på fastighetsreparationer.

De faktum att stadens lånestock har fördubblats sedan 2008 och att staden år 2013 fortfarande fortsätter att uppta lån utgör ett betydligt större hot än tidigare. Ökningen av lånestocken måste dämpas för att de årliga låneskötselkostnaderna inte ska bli för höga. Den ekonomiska osäkerheten kan försämra möjligheterna att få lån med rimliga villkor.

Utgifterna uppskattas enligt den sista prognosen för 2012 ha ökat med upp till 5,7 % (med affärsverken och de nettobudgeterade interna serviceproducenterna Stara och lokalcentralen obeaktade). Utgifterna ökade alltså klart snabbare än året innan, då utgifterna ökade med 2,5 %.

Staden ska svara på de utmaningar som stadens förändrade finansieringsunderlag medför under fullmäktigeperioden 2013–2016.

Helsingfors stads budget för 2013 utarbetades utgående från målet för strategiprogrammet för den avslutade fullmäktigeperioden: "Stadens omkostnader överskrider inte förhöjningen i kostnadsnivån". Slutsumman för omkostnaderna i budgeten 2013, med affärsverken obeaktade, överskred 2012 års prognos med 2,2 %.

Det uppskattade spelrummet inom stadens ekonomi verkar bli snävare under de närmaste åren. Frågan behandlas i stor utsträckning i utkastet till strategiprogram för fullmäktigeperioden 2013–2016. I utkastet konstateras bland annat följande:

Enligt utkastet till strategiprogram ska ökningen av omkostnaderna stävjas genom följande viktiga åtgärder:

- Att för moderstadens nettoutgifter årligen utarbeta en budgetram som baserar sig på utsikterna för skattefinansieringen

- Att göra upp en klart lägre bindande budgetram än för tillfället för strategiperioden. Åren 2014–2016 uppgår investeringsramen för moderstaden årligen till 400 miljoner euro
- Antalet stadsanställda får under strategiperioden inte öka från nivån vid utgången av 2012
- Den totala ytan för verksamhetslokalerna i stadens eget bruk får inte öka under strategiperioden
- I samband med alla investeringsprojekt ska det framläggas en utredning om möjligheterna att genomföra projektet inom den bindande investerings- och omkostnadsramen och om i vilken grad strategimålen i fråga om personalantalet och lokaleffektiviteten uppnås i projektet
- Målen för försäljning av tomter och byggnader höjs i syfte att hejda skuldsättningen

En viktig åtgärd för att sakta ner ökningen av omkostnaderna är dessutom att åren 2013–2016 genomföra åtgärderna i det helhetsbetonade produktivhetsprogram som under våren 2013 ska beredas för behandling i stadsstyrelsen.

För att dimensionera moderstadens investeringar till en med tanke på finansieringen hållbar årsnivå på 400 miljoner euro måste projekten granskas på nytt. Staden måste skjuta upp eller avstå från vissa projekt för att kunna säkerställa finansieringen för de för serviceproduktionen viktiga projekten.

Stadsstyrelsen kommer att slå fast anvisningar för utarbetande av budgeten för 2014 och en tillhörande ram på basis av det senast kända ekonomiska läget, de uppskattade skatteintäkterna och det uppskattade spelrummet inom stadens ekonomi. I syfte att återfå en finansiell balans måste staden strama åt sin ekonomi redan i budgeten för 2013 och speciellt när 2014 års budget utarbetas.

Stadsstyrelsen konstaterar att den remissdebatt som stadsfullmäktige nu för hör till budgetberedningen. Därför bör beslutsfattande – utom bordläggning eller återremiss – inte tillåtas i stadsfullmäktige.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Ari Hietamäki, ledande planerare, telefon: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi

Bilagor

Postadress
PB 10
00099 HELSINGINFORS STAD
hallintokeskus@hel.fi

Besöksadress
Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/hallintokeskus>

Telefon
+358 9 310 1641
Telefax
+358 9 655 783

FO-nummer
0201256-6

Kontonr
FI0680001200062637
Moms nr
FI02012566

1	VM_suhdanekatsaus_joulukuu_2012
2	Kunnat velkakierteessä_Suurten kaupunkien talousarviot 2013.pdf
3	Kuntaliiton_kuntataloustiedote_4_2012.pdf
4	Helsingin_Espoon_Vantaan palvelutuotannon kustannuksia välillä 2000_2011.pdf
5	Talouden ja toiminnan seurantaraportti_4_2012.pdf
6	Helsingin seudun suunnat 4_2012.pdf
7	Tuotannon suhdannekuvaaja_lokakuu 2012.pdf
8	Teollisuustuotannon volyyymi_indeksi_marraskuu 2012.pdf
9	Terveystuotannon_kustannukset 2011 Helsinki.pdf
10	Suurten kaupunkien terveydenhuollon kustannukset_2011.pdf
11	20 suurimman kaupungin perus ja lukio_opetuksen kustannusvertailutiedot.pdf
12	Helsingin ja Helsingin seudun väestöennuste 2013_2050.pdf
13	Työllisyystilastoja Helsingistä ja Helsingin seudulta.pdf

Tiedoksi; Muutoksenhakukielto, valmistelu

Lauta- ja johtokunnat

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 04.02.2013 § 147

HEL 2013-000669 T 02 02 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi

1 käydä asiasta lähetekeskustelun,

2 merkitä keskustelun tiedoksi ja

3 todeta, että asiasta laadittu keskustelupöytäkirja lähetetään lauta- ja johtokunnille sekä virastoille ja liikelaitoksille käytettäväksi talousarvion laadintatyössä.

Käsittely

04.02.2013 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijä muutti ehdotustaan siten, että Kaupungin talouden liikkumavara -väliotsikon alla oleva kahdeksas kappale muutetaan kuulumaan seuraavasti:

Arvio kaupungin taloudellisesta liikkumavarasta näyttää pienenevän lähivuosina. Asiaa käsitellään laajasti valtuustokauden 2013 - 2016 strategiaohjelmaluonnoksessa. Siinä todetaan mm.:

13.02.2013

Kj/3

Erityisesti Helsingin Energian osuus kaupungin palvelujen rahoittajana pienenee. Kaupungin tulorahoitus on (vuosikate) saatava nostettua kestäväälle tasolle ilman Helsingin Energialta saatavaa viime vuosien tasoista tulovirtaa. Tästä syystä kaupungin hallintokuntien käyttötalouden toimintamenot eivät voi vuonna 2014 olla juurikaan vuoden 2013 talousarvion tasoa korkeampia. Valtuustokaudella 2013 - 2016 kaupungin velkaantumiskehitys tulee pysäyttää pitämällä emokaupungin nettomenojen kasvu verorahoituksen kasvua hitaampana ja rahoittamalla nykyistä merkittävästi suurempi osuus investoinneista tulorahoituksella ja kiinteän omaisuuden myyntituloilla.

Lisäksi esittelijä lisäsi em. kappaleen jälkeen alkavan listauksen alkuun sanat "strategialuonnoksen mukaan":

Keskeisiä toimenpiteitä toimintamenojen kasvun hidastamisessa tulisi strategialuonnoksen mukaan olla:

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Ari Hietamäki, johtava suunnittelija, puhelin: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi

Tuula Saxholm, talousarviopäällikkö, puhelin: 310 36250
tuula.saxholm(a)hel.fi